

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7. DENETİM BULGULARI	10
8. EKLER	16

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	4
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	5
Tablo 3: Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)	6

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
IPA	Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. İdari Para Cezalarının Tahakkuk Kayıtlarının Tam Olarak Yapılmaması
2. İdari Para Cezalarından Yapılan İndirimlerin Tam Olarak Muhasebeleştirilmemesi
3. Proje Özel Hesabında Kayıtlı Tutarın Değerleme İşleminin Mevzuata Uygun Yapılmaması

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 10.07.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 14.04.2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 59 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre faaliyetlerini yürütmektedir.

Bakanlık 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olup Kanun'a ekli (I) sayılı cetveldeki genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasında yer almaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde düzenlenen Bakanlığın görev, yetki ve sorumlulukları ana hatlarıyla aşağıda belirtilmiştir:

- Sanayiye yönelik politika önerileri ve stratejiler oluşturmak, sanayi stratejilerine ilişkin uygulamaları izlemek, yerli üretimin ve teknolojik kabiliyetlerin geliştirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetleri arasında eşgüdümü tesis etmek,
- Yüksek katma değerli ve kritik teknolojik ürünlerin milli ve özgün imkânlarla geliştirilmesi ve yüksek teknoloji ürünlerinin yerli olarak üretilmesi ile ulusal düzeyde teknolojik atılımı hedefleyen Milli Teknoloji Hamlesinin temel hedefler, odak alanlar, yol haritaları gibi esaslarını belirlemek, bu esasların uygulanmasını sağlayacak tedbirler almak,
- Bilimsel ve teknolojik gelişim, ekonomik kalkınma, toplumsal refah ve milli güvenlik hedefleri doğrultusunda, bilim, teknoloji ve yenilik politikalarının belirlenmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- Ekonominin verimlilik esaslarına uygun olarak geliştirilmesi amacıyla, verimlilik politika önerileri ve stratejileri oluşturmak, sanayi işletmelerinin verimliliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapmak, temiz üretim ve verimlilik projelerini desteklemek,
- Ekonomik etki düzeyi yüksek ve birden çok sektörde gelişimi hızlandırma potansiyeline sahip ileri teknolojiler ile büyük veri, yapay zekâ, siber güvenlik gibi kritik alanlarda bireylerin ve işletmelerin ar-ge ve üretim yetkinliklerinin artırılması amacıyla politika önerileri ve stratejiler oluşturmak,
- Uzay ve havacılık sanayisinin geliştirilmesi ve bu alandaki birikimlerden diğer

sektörlerin de yararlanabilmesini sağlamak amacıyla gerekli koordinasyonu sağlamak,

- Bireylerin ve işletmelerin dijital dönüşümüne ve ulusal düzeyde dijital ekonominin geliştirilmesine yönelik politika önerileri ve stratejiler oluşturmak, bu stratejilerin uygulanması konusunda kamu, özel sektör, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları gibi paydaşlar arasında işbirliği ve eşgüdümün tesis edilmesine yönelik tedbirler almak, dijital ekonomi ve dijital dönüşüm ekosisteminin geliştirilmesi amacıyla program ve projeler yürütmek,

- Organize sanayi bölgesi, endüstri bölgesi, teknoloji geliştirme bölgesi, serbest bölge ve sanayi siteleri için kullanılabilir yatırım alanlarını belirlemek, mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve 1/25.000 ölçekli nazım imar planlarında sanayi alanlarına ilişkin görüş vermek,

- Organize sanayi bölgeleri ve endüstri bölgelerinin planlanmasına, kuruluşuna, yapılaşmasına ve işleyişine ilişkin mevzuatla verilen görevleri yapmak; organize sanayi bölgelerini ve sanayi sitelerini mevzuatta belirlenen kapsamda kredi ile desteklemek,

- Bilimsel, endüstriyel ve yasal metroloji alanlarında politika önerileri ve stratejiler geliştirmek, bunların uygulanmasını sağlamak; kalibrasyon, muayene, belgelendirme ve doğrulamaya ilişkin düzenlemeler yapmak,

- Yatırım teşviklerinin ülke ekonomisi yararına etkin bir şekilde düzenlenmesini temin amacıyla ihtiyaç duyulan mevzuatın hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapmak; yatırım teşvik uygulamalarını yürütmek, takip etmek ve değerlendirmek,

- Ülkenin ekonomik kalkınmasında gereksinim duyulan uluslararası doğrudan yatırımların ve bu yatırımlardan beklenen faydaların artırılması amacıyla Bakanlığın görev alanına giren konularda politikaların belirlenmesine katkı sağlamak,

- Bölgesel gelişmeye yönelik politika önerileri ve stratejiler oluşturmak, program ve projeler geliştirmek; bunların uygulanmasını sağlamak, izleme ve denetimini yapmak,

- Kalkınma ajanslarının ve bölge kalkınma idaresi başkanlıklarının koordinasyonunu sağlamak, bunlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve denetimlerini yapmak,

- Cumhurbaşkanınca belirlenen ekonomik ve sosyal hedefler doğrultusunda, sanayi ve teknoloji alanlarında gelişime katkı sağlamak üzere, küresel, ulusal ve bölgesel düzeyde analiz ve araştırmalar yapmak,

• Milli Teknoloji Hamlesi hedefleri doğrultusunda ilgili paydaşlarla işbirliği içerisinde, teknoloji geliştirme ile bireylerin ve işletmelerin dijital dönüşümü konularında bireysel yetkinlikler ile toplumsal bilinç ve kültürün gelişmesine yönelik faaliyetlerde bulunmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardan meydana gelmektedir. Bakanlığın 81 ilde Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri bulunmaktadır. Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) Sanayi Genel Müdürlüğü,
- b) Milli Teknoloji Genel Müdürlüğü,
- c) Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü,
- ç) Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü,
- d) Sanayi Bölgeleri Genel Müdürlüğü,
- e) Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürlüğü,
- f) Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü,
- g) Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü,
- ğ) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü,
- h) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- ı) Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü,
- 1) Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı,
- j) Strateji Geliştirme Başkanlığı,
- k) İç Denetim Birim Başkanlığı,
- l) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı,
- m) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,

n) Özel Kalem Müdürlüğü.

Türk Patent ve Marka Kurumu ve Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlıkları Bakanlığın bağlı kuruluşları, Kalkınma Ajansları ise Bakanlığın koordinasyon sorumluluğundaki kuruluşları arasında yer almaktadır. Ayrıca Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Türkiye Bilimler Akademisi, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kuruluşu ve Türkiye Uzay Ajansı Bakanlığın ilgili kuruluşlardır.

Bakanlığa insan kaynakları ihtiyacının karşılanmasına yönelik tahsis edilen açıktan ve naklen atama kontenjanına ek olarak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) fıkrası hükmü, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Kanunu, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 02.01.2014 tarihli ve 2014/5780 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik hükümleri kapsamında personel istihdamı gerçekleştirilmektedir.

31.12.2024 tarihi itibarıyla merkez teşkilatında 1.901, taşra teşkilatında 2.147, yurtdışında 1 olmak üzere Bakanlıkta toplam 4.049 personel görev yapmakta olup bunların 3.603'ü memur, 169'u sözleşmeli personel, 276'sı sürekli işçi ve 1'i de idari hizmet sözleşmeli personel olarak çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı genel bütçe kapsamındaki bir idaredir. Bakanlığa 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 78.995.069.000,00 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Bakanlığın 2024 bütçe gider ve gelirleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Ekod	Ödenek Türü	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01	Personel Giderleri	2.588.167.000,00	2.744.069.063,00	2.711.654.746,35	98,82
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	318.429.000,00	339.854.137,00	330.490.344,55	97,24

03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	330.644.000,00	411.233.450,00	310.994.626,78	75,62
05	Cari Transferler	38.434.606.000,00	52.172.502.787,62	50.820.365.231,55	97,41
06	Sermaye Giderleri	5.325.020.000,00	3.354.086.720,57	3.175.500.297,53	94,68
07	Sermaye Transferleri	23.703.947.000,00	22.308.233.905,00	22.181.065.022,61	99,43
08	Borç Verme	8.294.256.000,00	10.657.003.402,00	9.497.226.709,04	89,12
	TOPLAM	78.995.069.000,00	91.986.983.465,19	89.027.296.977,41	96,78

Bütçe Kanunu ile Bakanlığa tahsis edilen 78.995.069.000,00 TL ödenek, yıl içerisinde yapılan ödenek ekleme ve aktarma işlemleri sonucunda 91.986.983.465,19 TL'ye yükseltilmiştir. Bu ödeneğin 89.027.296.977,41 TL'si harcanmış olup yılsonu itibarıyla gerçekleşme oranı %96,78'dir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Ekod	Bütçe Geliri Türü	Bütçe Geliri (TL)	Ret ve İadeler (TL)	Net Bütçe Geliri (TL)
01	Vergi Gelirleri	499.095.943,19	147.529,34	498.948.413,85
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	47.884.103,43	262.910,20	47.621.193,23
05	Diğer Gelirler	275.869.492,72	4.570.058,90	271.299.433,82
08	Alacaklardan Tahsilat	147.188.934,85	-	147.188.934,85
	TOPLAM	970.038.474,19	4.980.498,44	965.057.975,75

Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu'na göre 2024 yılında Bakanlığın gerçekleşen toplam bütçe gelirinin 970.038.474,19 TL olduğu, bu gelirin 499.095.943,19 TL'sini vergi gelirlerinin, 47.884.103,43 TL'sini teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin, 275.869.492,72 TL'sini diğer gelirlerin, 147.188.934,85 TL'sini de alacaklardan tahsilatların oluşturduğu görülmektedir. Yıl içinde 4.980.498,44 TL tutarındaki bütçe geliri ise ret veya iade edilmiştir.

Ayrıca Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile tahsis edilen ödenek dışında Bakanlık tarafından Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA II) kapsamında 2024 yılında AB fonlarından 33.544.631,94 Avro, ulusal bütçeden ise 5.646.680,23 Avro karşılığı 206.187.558,44 TL kaynak sağlanmıştır.

Bakanlığın 2024 yılı faaliyet sonuçları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 3: Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Gideri Toplamı (A)	Net Faaliyet Geliri (B)	Enflasyon Düzeltmesi (C)	Faaliyet Sonucu (B+C-A)
77.985.981.221,97	2.036.663.235,09	2.430.765.893,23	(-) 73.518.552.093,65

Faaliyet gideri toplamı 77.985.981.221,97 TL olarak gerçekleşmiştir. Net faaliyet geliri toplamı 2.036.663.235,09 TL ve enflasyon düzeltmesi 2.430.765.893,23 TL olup faaliyet sonucu (-) 73.518.552.093,65 TL olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlık bünyesinde 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 409/A maddesine istinaden "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi" kurulmuştu. Ancak, söz konusu madde Anayasa Mahkemesinin 27.12.2023 tarihli ve E.: 2020/52; K.: 2023/223 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. Bu iptal kararından sonra 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 635 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye eklenen ek madde 2 ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına döner sermaye işletmesi kurma yetkisi verilmiş ve işletmeye 500.000.000 TL sermaye tahsis edilmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık, genel bütçe kapsamındaki bir kamu idaresi olması nedeniyle, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'ne ve 5018 sayılı Kanun'un muhasebe işlemlerini içeren maddelerine tabidir. Muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

5018 sayılı Kanunun 49' uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkrasına göre;

Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim

yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 50'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde; uygulanacak muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemeler içeren Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yürütülmektedir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine

uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge

ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları genel itibarıyla yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası ile hassas görevler belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Bakanlık 2024-2028 dönemi Stratejik planı ve 2024 yılı performans programı zamanında yayımlanmış olup, içerik açısından ilgili düzenlemelerle uyumludur. Kurum tarafından iç kontrol riskleri tam ve doğru şekilde belirlenmiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmış olup, bu kapsamda risklerin gerçekleşme ihtimali ve olası etkileri belirlenerek önem düzeyine göre sınıflandırılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından görev ve yetkilerin belirlenmesi amacıyla çeşitli görevler için iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen ve örnekleme yoluyla incelenen yetki devirleri mevzuata uygun olarak yapılmış; yapılan görevlendirmeler, farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak oluşturulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu; “Mali Bilgiler” başlığı altında, mali tablolar ile bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri arasındaki sapmaların nedenlerine yer verilmemiş olması dışında içerik olarak

mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

Kurumun tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, faaliyet yılında değerlendirilmiş ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmıştır. Bakanlıkta 2024 yılı sonu itibarıyla 14'ü dolu olmak üzere toplam 20 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. İç Denetim Birimi Başkanlığınca yürütülen denetim ve danışmanlık faaliyetleri kapsamında, iç kontrol sisteminin değerlendirilmesine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

İç kontrol sistemine ilişkin yürütülen faaliyetler ve ulaşılan sonuçlar dikkate alındığında; İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı ile kontrol ortamının sağlandığı, risklerin yönetimi, kontrol faaliyetlerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin gerekli çalışmaların yürütüldüğü değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İdari Para Cezalarının Tahakkuk Kayıtlarının Tam Olarak Yapılmaması

Sanayi ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimi, metroloji ve standardizasyon hizmetleri, ölçü aletleri ve sanayi sicil işlemleri kapsamında Bakanlık il müdürlükleri tarafından

uygulanan idari para cezalarına ait tahakkuk kayıtlarının tam olarak yapılmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 37'nci maddesinde kamu gelirlerinin ilgili kanunlarında belirtilen usullere göre tarh, tahakkuk ve tahsil edileceği; 38'inci maddesinde ise kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları belirtilmektedir. Kanun'un 51'inci maddesinde, tahakkuk esaslı bir sistem benimsenmiş olup kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

Tahakkuk esası, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinde tanımlandığı üzere bir ekonomik değerin yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilmesini ifade etmektedir. Bu çerçevede, kamu geliri niteliğindeki idari para cezalarının tahakkuk etmesiyle birlikte muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 Gelirlerden alacaklar hesabının niteliğini düzenleyen 51'inci maddesinde, bu hesabın mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler ile bunlardan yapılan tahsilat ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir. Anılan Yönetmelik'in 53'üncü maddesinde hesabın işleyişi düzenlenmiş olup, buna göre ilgili servislerinden verilen gelir tahakkuku tutarları 120 Gelirlerden alacaklar hesabına borç, 600 Gelirler hesabına alacak kaydedilecektir.

Bakanlığın muhtelif kanunlar gereğince gerçek ve tüzel kişilere uyguladığı idari para cezalarının kesinleşmesi ve tahsiline ilişkin hükümler, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nda ve 442 Seri No.lu Tahsilat Genel Tebliği'nde düzenlenmiştir. Anılan Kanun'un 27'nci maddesinde itiraz süresinin kararın tefhim veya tebliğinden itibaren 15 gün olduğu, bu süre içerisinde sulh ceza mahkemesine başvurulmaması halinde idari yaptırım kararının kesinleşeceği belirtilmektedir. Ödeme süresi (özel kanunlarda ödeme süresi belirtilmemiş ise) ilgililere tebliğden itibaren bir ay olarak belirlenmiştir.

442 Seri No'lu Tahsilat Genel Tebliği'nde düzenlenen ödeme yeri, idari para cezalarının kesinleşmesine göre farklılık göstermektedir. Buna göre idari yaptırım kararları genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından verilmiş ve henüz kesinleşmemiş ise

muhasabe yetkilisi mutemetleri ve muhasabe birimleri (merkez muhasabe birimi, mal müdürlükleri ve defterdarlık muhasabe müdürlükleri) vasıtasıyla tahsil edilecektir. İdari yaptırım kararlarının kesinleşmesi üzerine ödemeler, ilgili vergi dairesinin hesabının bulunduğu bankalara veya vergi dairelerine yapılacaktır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 16.12.2019 tarihli, 90192509-210.11.02-E.561356 sayılı ve “Gelirlerin İdarelerin Kurumsal Koduna Kaydı” konulu yazısında genel bütçe gelirlerinin bütçe gelirleri hesabının yardımcı hesap kodları itibarıyla hangi idarelerin kurumsal koduna gelir kaydedileceğine ilişkin cetvel oluşturulmuştur. İlgili yazı Ek-1 Gelir Cetvelinde hangi gelirin hangi kurumsal kod ile muhasebeleştirileceği belirtilmektedir. Söz konusu cetvelin “Açıklamalar” bölümünde, idari para cezalarından ödeme süresi içerisinde tahsil edilenlerin cezayı kesen kurumun kurumsal koduyla, kesinleştikten sonra 6183 sayılı Kanun gereğince takip ve tahsili için ilgili vergi dairesine intikal ettirilenlerin ise Gelir İdaresi Başkanlığı'nın kurumsal koduyla kayıtlara alınacağı ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümleri ve genel yazı birlikte değerlendirildiğinde, Bakanlık tarafından uygulanan idari para cezalarının muhasabe müdürlüklerine bildirilmesi ve söz konusu idari yaptırım kesinleşene veya bu süre içerisinde ceza tahsil edilinceye kadar 120 Gelirlerden alacaklar hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Bakanlığın önceki yıllara ait denetim raporlarında, İl Müdürlükleri tarafından uygulanan idari para cezalarına ilişkin tahakkuk kayıtlarının büyük oranda yapılmadığı, tahakkuk kayıtları yapılmayan idari para cezalarının, tahsilat aşamasında doğrudan gelir kaydedildiği, dolayısıyla kesilen idari para cezalarına ilişkin işlemlerin, tam olarak tahakkuk esasına göre yürütülemediği belirtilmiştir.

2024 yılı içerisinde Bakanlıkça ilgililere tebliğ edilen para cezası tutarı 328.838.291 TL iken, tahakkuk kaydı yapılan idari para cezası tutarı 161.008.944 TL'dir. Yapılan tahsilat tutarının ise 296.476.491,85 TL olduğu görülmektedir. Özellikle tahsilat miktarında önceki senelere göre önemli bir iyileşme sağlandığı görülmekle beraber tahakkuk kayıtlarında halen eksikliklerin olduğu anlaşılmaktadır.

Kamu idaresince; görev alanları kapsamında yer alan tüm idari para cezalarının “e-tahsilat” sistemine entegrasyonunun gerçekleştirilmesi ile birlikte tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin elektronik ortamda otomatik olarak muhasebeleştirilmeye başlandığı, böylelikle

mali tablolarda idari para cezalarına ilişkin alacak, gelir ve indirim tutarlarının doğru ve eksiksiz olarak yer almasının sağlandığı ifade edilmiştir. Ancak; söz konusu entegrasyon 2025 yılında gerçekleşmiş olduğundan, 2024 yılı mali tablolarına etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: İdari Para Cezalarından Yapılan İndirimlerin Tam Olarak Muhasebeleştirilmemesi

Bakanlık İl Müdürlükleri tarafından verilen idari para cezalarına ilişkin erken ödeme indirimlerinin muhasebe kayıtlarına tam olarak alınmadığı görülmüştür.

Bakanlıkça 1705 sayılı Ticarete Tağışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun, 3516 sayılı Ölçüler ve Ayar Kanunu, 6948 sayılı Sanayi Sicil Kanunu ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu hükümleri çerçevesinde gerçek ve tüzel kişilere idari para cezası uygulanmaktadır. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17'nci maddesinin altıncı fıkrasında ise söz konusu idari para cezalarının kanun yoluna başvurma süresi içerisinde ödenmesi halinde dörtte üçünün tahsil edileceğine yönelik hükme yer verilmektedir. Kanun yoluna başvuru süresi ise kararın tebliği veya tefhiminden (bildirilmesinden) itibaren bir ay olarak belirlenmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 610 İndirim, iade ve iskontolar hesabını düzenleyen 397'nci maddesinde bu hesabın, kamu idarelerinin mal veya hizmet satışlarına ilişkin olarak tahakkuk eden tutarlardan yapılan indirim, iade ve iskontoların, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilattan mevzuatı gereğince yapılan ret ve iadeler ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde tahakkuk ettirilen ihracatta katma değer vergisi iadesi, vergi indirimi, erken ödeme indirimi ve benzeri vergi iadesi tutarlarının izlenmesi için kullanılacağı hükmü yer almaktadır.

Uygulamada tahsil edilen idari para cezalarının bir bölümü indirimli haliyle doğrudan 100 Kasa ve 102 Banka hesaplarıyla ilişkilendirilmekte; indirim tutarları 610 İndirim, iade ve iskontolar hesabında izlenmemektedir. Bu nedenle 610 İndirim, iade ve iskontolar hesabı doğru veri sunmamaktadır.

Kamu idaresince; görev alanları kapsamında yer alan tüm idari para cezalarının “e-tahsilat” sistemine entegrasyonunun gerçekleştirilmesi ile birlikte tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin elektronik ortamda otomatik olarak muhasebeleştirilmeye başlandığı, böylelikle mali tablolarda idari para cezalarına ilişkin alacak, gelir ve indirim tutarlarının doğru ve eksiksiz

olarak yer almasının sağlandığı ifade edilmiştir. Ancak; söz konusu entegrasyon 2025 yılında gerçekleşmiş olduğundan, 2024 yılı mali tablolarına etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: Proje Özel Hesabında Kayıtlı Tutarın Değerleme İşleminin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Bakanlığın 104 Proje Özel Hesabı'nın değerlendirme işleminin, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25'inci maddesine uygun olarak yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 23'üncü maddesine göre "104 Proje Özel Hesabı"; dış finansman kaynağından, kamu idareleri adına dış proje kredisi olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) veya uygun görülen diğer bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar, bu tutarlardan yapılan giderler, verilen avanslar, açtırılan akreditifler ile avans ve akreditiflerden nakden geri alınanların ve hesap bakiyesinin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının izlenmesi için kullanılmaktadır. Yönetmeliğin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 25'inci maddesinde; özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farklarının 104 Proje Özel Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği, kur azalışı farklarının ise 104 Proje Özel Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Bakanlığın 2024 yıl sonu kayıtlarına göre; 104 Proje Özel Hesabında 6.373.827,17 Avro kayıtlı olup, 31.12.2024 tarihindeki TCMB döviz satış kuruna (1 Avro = 36,8024 TL) göre anılan hesabın Türk Lirası cinsinden tutarı 234.572.137,04 TL olmaktadır. Ancak Bakanlığın 2024 yıl sonu mizanında, 104 Proje Özel Hesabı'nın bakiyesinin 221.619.659,57 TL olduğu görülmüştür. Dolayısıyla 2024 yılında Bilançoda "104 Proje Özel Hesabı", Faaliyet Sonuçları Tablosunda ise "600 Gelirler Hesabı" 12.952.477,47 TL tutarında eksik görünmektedir.

Kamu idaresi tarafından, 2025 yılında 104 Proje Özel Hesabına ilişkin değerlendirme işlemlerinin tam ve eksiksiz bir şekilde tamamlanması için gerekli tedbirlerin alındığı belirtilmiş olmakla birlikte; söz konusu durumun 2024 yılı mali tablolarını düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
İdari Para Cezalarının Tahakkuk Kayıtlarının Tam Olarak Yapılmaması	2023	Kısmen Yerine Getirildi	Kamu idaresince görev alanları kapsamında yer alan tüm idari para cezalarının “e-tahsilat” sistemine entegrasyonunun gerçekleştirilmesi ile birlikte tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin elektronik ortamda otomatik olarak muhasebeleştirilmeye başlandığı, böylelikle mali tablolarda idari para cezalarına ilişkin alacak, gelir ve indirim tutarlarının doğru ve eksiksiz olarak yer almasının sağlandığı ifade edilmiştir. Ancak; söz konusu entegrasyon 2025 yılında gerçekleşmiş olduğundan, 2024 yılı mali tablolarına etkisi bulunmadığından bulgu konusu yapılmıştır.
İdari Para Cezalarından Yapılan İndirimlerin Muhasebeleştirilmemesi	2023	Kısmen Yerine Getirildi	Kamu idaresince görev alanları kapsamında yer alan tüm idari para cezalarının “e-tahsilat” sistemine entegrasyonunun gerçekleştirilmesi ile birlikte tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin elektronik ortamda otomatik olarak muhasebeleştirilmeye başlandığı, böylelikle mali tablolarda idari para cezalarına ilişkin alacak, gelir ve indirim tutarlarının doğru ve eksiksiz olarak yer almasının sağlandığı ifade edilmiştir. Ancak; söz konusu entegrasyon 2025 yılında gerçekleşmiş olduğundan, 2024 yılı mali tablolarına etkisi bulunmadığından bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	5

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	2
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	3

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 409/A maddesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın döner sermaye işletmesi kurmaya yetkili olduğu belirtilmiş, işletmenin faaliyet alanları, gelirleri, giderleri, işleyişi ve denetimi ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği hükme bağlanmıştı. Bu kapsamda, 03.09.2021 tarih ve 31587 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinde, işletmenin faaliyet alanları 11 bent halinde sayılmış; İşletme, Bakanlığın görev ve yetkileri kapsamında ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan, fiyatlandırılabilir nitelikteki üretilen mal ve hizmetlerle ilgili faaliyetlerle birlikte Bakanlığın görev alanına giren konularda test, kalibrasyon, muayene, belgelendirme, doğrulama ve benzeri uygunluk değerlendirmeleri ile izin verme, lisans, sanayi ve teknoloji alanında gelişime katkı sağlamak üzere eğitim, analiz, kurs, envanter hazırlama, araştırma, geliştirme, yayın, rehberlik, danışmanlık, yönetim, işletme ve benzeri hizmetlere ilişkin faaliyetlerde bulunmaktaydı.

Söz konusu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin yukarıda belirtilen maddesi Anayasa Mahkemesinin 27.12.2023 tarihli ve 2020/52 esas, 2023/223 karar sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Bu iptal kararı sonrasında 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 635 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye eklenen ek madde 2 ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına döner sermaye işletmesi kurma yetkisi verilmiş ve işletmeye 500.000.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. Ayrıca işletmenin faaliyet alanları, gelirleri, giderleri, işleyişi ve denetimi ile diğer hususların yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmış olup söz konusu yönetmelik henüz yürürlüğe girmemiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

İşletme bütçesinin hazırlanması, verilecek hizmetlere ilişkin fiyatların tespit edilmesi, dönem sonunda işletmenin mali tablolarının hazırlanması ve Sayıştay'a sunulması ile sair yönetim ve koordinasyon işleri, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde bulunan Döner Sermaye Daire Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

İşletme Bakanlık merkez biriminde yönetilmekte olup birimin en üst yöneticisi, döner sermaye bütçesinin de harcama yetkilisidir. İşletmenin muhasebe işlemlerini yürütmek üzere bir muhasebe birimi kurulmuş olup, bu birimin iş ve işlemleri görevlendirilen bir muhasebe yetkilisi tarafından yürütülmektedir. Muhasebe işlemleri dışındaki gelir, harcama ve diğer işlemler, harcama birimi yöneticisinin görevlendirdiği personel tarafından yürütülmektedir.

Döner Sermaye İşletmesi kadrolarında istihdam edilen personel bulunmamaktadır. İşletmenin iş ve işlemleri Bakanlık personeli olan memur, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle yürütülmektedir.

1.3. Mali Yapı

27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7537 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 635 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye eklenen ek madde 2 ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına döner sermaye işletmesi kurma yetkisi verilmiş ve işletmeye 500.000.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir.

İşletmenin 2024 yılı başlangıç ödeneklerinin türleri itibarıyla dağılımı ve gerçekleştirmeleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: 2024 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Ekod	Bütçe Gideri Türü	Tahsis Edilen (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	854.200.003,00	497.121.574,15	58
05	Cari Transferler	320.227.413,00	295.389.809,13	92
Toplam		1.174.427.416,00	792.511.383,28	67

Buna göre, İşletmenin personel ve sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri bulunmamakta olup yıl sonunda gerçekleşen 792.511.383,28 TL tutarındaki toplam bütçe giderinin yaklaşık olarak % 63’ü mal ve hizmet alım giderlerinden, % 37’si cari transferlerden oluşmaktadır.

İşletmenin gelirlerine ilişkin başlangıç ve gerçekleşme durumu ise aşağıdaki tabloda görülmektedir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Ekod	Bütçe Geliri Türü	Planlanan Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşen Bütçe Geliri (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Mal ve Hizmet Gelirleri	1.104.546.333,00	1.576.059.362,39	142
09	Diğer Gelirler	100.000.000	298.415.000,40	298
Toplam		1.204.546.333,00	1.874.474.362,79	155

Yukarıdaki tabloya göre mal ve hizmet gelirleri, tahmin edilen tutarın %142'si oranında gerçekleşmiştir. Diğer gelirler ise öngörülenden % 198 fazla gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, İşletmenin 2024 yılı gelir tablosuna göre net satışları 1.573.138.105,63 TL'dir. Net satışlar içindeki en yüksek payı, belgelendirme gelirleri ile izin verme gelirleri oluşturmaktadır. İşletmenin faaliyet giderleri ise 410.205.880,52 TL'dir. Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karların toplamı olan 307.453.529,95 TL'nin 230.609.737,06 TL'sini faiz gelirleri oluşturmaktadır. İşletmenin vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları sonrası dönem net kârı ise 1.038.001.162,33 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenleyen Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği (DSİBMY) hükümlerine tabidir.

Buna göre, bir ekonomik değer yaratıldığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir ve Yönetmelik'in üçüncü kısmının "Çerçeve Hesap Planı" başlıklı dördüncü bölümünde detaylı olarak düzenlenen sistematığe uygun olarak kaydedilir.

DSİBMY'nin 565'inci maddesine göre, bilanço ve gelir tablosu dipnotlar ve ekleri ile birlikte temel mali tabloları oluşturur. Mali tabloların amacı yatırımcılar, kredi verenler ve diğer ilgililer için karar almada yararlı bilgiler sağlamak, gelecekteki nakit akımlarını değerlendirmede yararlı bilgiler sağlamak ve varlıklar, kaynaklar ve bunlardaki değişiklikler ile işletme faaliyet sonuçları hakkında bilgi sağlamaktır.

Mali raporlamanın amacı ise yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için de; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri

çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken ve denetim ekibince Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesi gereğince temin edilen defter, tablo ve belgelerden aşağıda sayılanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ve ilgili maddede yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Gelir tablosu,
- Envanter tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğı geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğı muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle

sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>